

Position Paper

Interconnectoren

Position Paper

Interconnectoren

De Europese elektriciteitsmarkt is sterk in ontwikkeling. Landsgrenzen worden steeds minder belangrijk. Het grensoverschrijdende hoogspanningsnet van TenneT in Nederland en Duitsland is een belangrijke schakel binnen het Europese transportnet. TenneT richt zich op de ontwikkeling van een Noordwest-Europese energiemarkt en op de integratie van duurzame energie. De aanleg van interconnectoren (buitenlandverbindingen) is hierbij van groot belang.

Na de liberalisering van de elektriciteitsmarkt eind jaren negentig worden hoogspanningsverbindingen tussen landen niet meer uitsluitend gebruikt om elkaar te kunnen bijstaan bij storingen of schaarste, maar ontstaat in toenemende mate handel over deze verbindingen. Nationale elektriciteitsmarkten worden zo steeds meer ontsloten, zodat afnemers hun stroom kopen daar waar de prijs voor hen het gunstigst is en producenten produceren daar waar dit het goedkoopst kan. Dit levert een sterke Europese markt op, die wordt gekenmerkt door transparantie en stabiele prijzen.

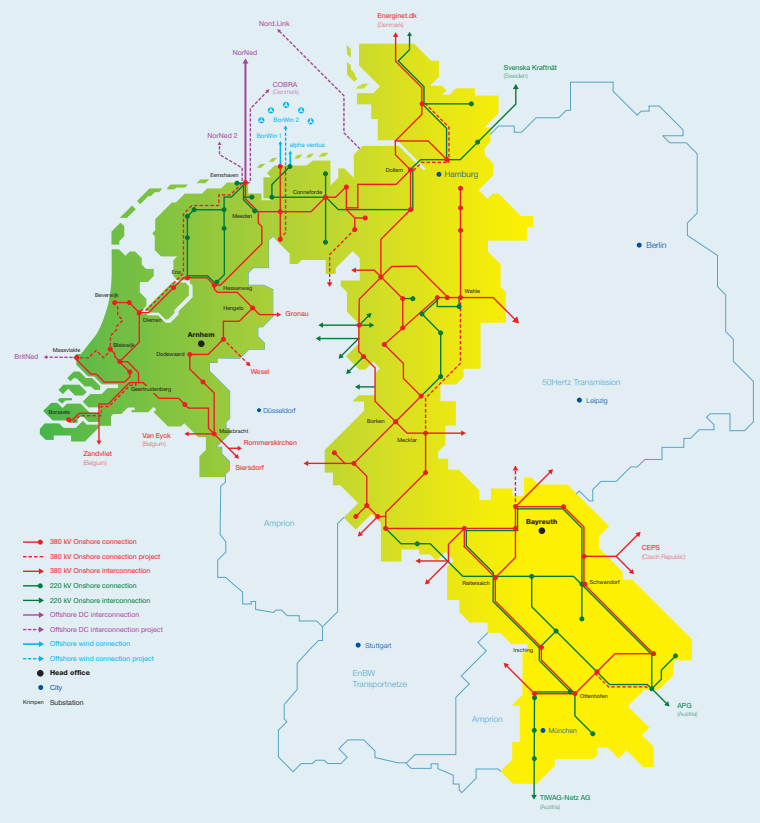

Eén Europese elektriciteitsmarkt

Het Europese beleidsdoel, en daarmee ook het uitgangspunt van TenneT, is het vergroten van de interconnectiecapaciteit zodat er één gezamenlijke elektriciteitsmarkt ontstaat. Daarom werkt TenneT de komende jaren aan nieuwe interconnectoren tussen Nederland en Groot-Brittannië, Denemarken, Duitsland en Noorwegen.

Duurzaamheid

Naast de voordelen voor de markt spelen interconnectoren een belangrijke rol bij het inpassen van duurzame energie in het Europese elektriciteitsnetwerk. Zo ligt er reeds een interconnector tussen Nederland en Noorwegen, die sinds 2008 met name duurzame waterkrachtelektriciteit uit de Noorse fjorden invoert op het Nederlandse hoogspanningsnet. Er zijn plannen voor meer nieuwe verbindingen naar Noorwegen en Denemarken, een land waar eveneens windenergie in overvloed wordt geproduceerd. Deze verbindingen maken het mogelijk om CO₂-vrije waterkracht- en windelektriciteit te importeren.

Interconnectoren zijn van essentieel belang voor de weg naar één Europese markt

Over land of door zee

Een interconnector tussen twee landen kan op verschillende manieren worden aangelegd:

- Als een bovengrondse verbinding tussen de hoogspanningsnetten van twee buurlanden. Alle interconnectoren tussen Nederland en Duitsland/België zijn hier voorbeelden van. Deze verbindingen maken gebruik van wisselstroom, waar het hele Europese net op wordt bedreven.
- Als een onderzeese elektriciteitskabel tussen twee landen. De NorNed-kabel tussen Nederland en Noorwegen, die sinds 2008 met name duurzame waterkrachteletriciteit uit de Noorse fjorden invoedt in het Nederlandse hoogspanningsnet, is hiervan een voorbeeld. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van gelijkstroom, die aan de uiteinden wordt omgezet in wisselstroom. Een tweede voorbeeld is de BritNed-kabel, die Nederland verbindt met Groot-Brittannië.

Vragen en antwoorden

Komen er de komende jaren nog veel nieuwe interconnectoren bij?

TenneT werkt de komende jaren aan nieuwe verbindingen tussen Nederland en Duitsland (2014/2015 gereed) en Nederland en Denemarken (2016/2017 gereed), evenals twee nieuwe verbindingen naar Noorwegen (beide nog in de planfase).

Wie betaalt al die nieuwe verbindingen met het buitenland?

De exacte financiering hangt af van de samenwerking tussen de betrokken landen. De kosten worden doorgaans betaald door de elektriciteitstransporteurs van de twee landen die door een interconnector met elkaar worden verbonden. Zo werden de kosten van de NorNed-kabel tussen Nederland en Noorwegen voor 50 procent betaald door TenneT en voor 50 procent door de Noorse elektriciteitstransporteur Statnett. TenneT verdient de kosten van die investering terug doordat de beschikbare transportruimte op de interconnectoren wordt geveild aan de hoogste bieder.

Wanneer houdt het bouwen van interconnectoren op?

Het beperkte aantal interconnectoren tussen de hoogspanningsnetten van verschillende landen levert beperkingen (schaarse ruimte) op voor de handel. De aanleg van interconnectoren is daarom zinvol zo lang dit een bijdrage levert aan de verkleining van deze schaarste. Anders gezegd: zo lang de opbrengsten van een nieuwe interconnector (via de veiling van de transportcapaciteit) groter zijn dan de kosten om die interconnector te bouwen, levert deze een bijdrage aan de totstandkoming van één gezamenlijke elektriciteitsmarkt en is het zinvol deze te bouwen.

Hoe zorgt men ervoor dat de interconnector zo efficiënt mogelijk wordt gebruikt?

Alle verbindingen hebben een duidelijke en noodzakelijke rol in het Europese elektriciteitssysteem waar het gaat om leveringszekerheid en stabielere prijzen. Bij de toewijzing en verdeling van de capaciteit wordt intensief samengewerkt met onder meer elektriciteitsbeurzen, zodat er zo effectief mogelijk gebruik wordt gemaakt van de verbindingen. Dit gebeurt bijvoorbeeld door de markten actief aan elkaar te koppelen.

TenneT is de eerste grensoverschrijdende elektriciteitstransporteur van Europa. Met 20.000 kilometer aan hoogspanningsverbindingen en 36 miljoen eindgebruikers in Nederland en Duitsland behoren we tot de top 5 elektriciteitstransporteurs van Europa. Onze focus is gericht op de ontwikkeling van een Noordwest-Europese energiemarkt en op de integratie van duurzame energie.

Taking power further

TenneT TSO B.V.

Utrechtseweg 310, Arnhem
Postbus 718, 6800 AS Arnhem

Telefoon 026 373 17 17

Fax 026 373 13 59

E-mail servicecentrum@tennet.eu

Twitter @tennettso

www.tennet.eu

© TenneT

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd of openbaar gemaakt zonder uitdrukkelijke toestemming van TenneT.

Aan de inhoud van dit document kunnen geen rechten worden ontleend.

September 2011